

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

DERES REFERANSE
14/110

VÅR REFERANSE
410231/NOMIEK

DATO
30.11.2017

Høringssuttalelse statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene

Sweco planlegger og former fremtidens byer og samfunn. Dette gjør vi ved å tilby tjenester av høy kvalitet innen ingeniør-, miljø- og arkitekturfag. Vi gjennomfører hvert år titusener av prosjekter i drøyt 70 land over hele verden, og bidrar med det til å realisere bærekraftige bygg, effektiv infrastruktur og tilgang til strøm og rent vann. Sweco jobber også aktivt med å finne løsninger som gir god energieffektivitet med bruk av fornybare energikilder, samt løsninger som gir lave klimagassutslipp. Vi ser også et stadig økt behov for løsninger som er tilpassede et klima i endring. Sammen med våre kunder etterstreber vi å finne fremtidsrettede løsninger, som for eksempel i mulighetsstudien av en klimanøytral bydel i Lillehammer og ved kartlegging av naturbaserte løsninger for klimatilpasning, for Miljødirektoratet.

Sweco synes det er positivt at retningslinjene for klimatilpasning innarbeides i de eksisterende retningslinjene for klima- og energiplanlegging. Ute i kommunene må arbeidet med disse temaene håndteres på forskjellige måter, men det er likevel hensiktsmessig å samle temaene i en felles retningslinje. Begrunnelsen for dette er blant annet at arbeid med reduksjon av klimagassutslipp og klimatilpasning er samlet i FNs bærekraftsmål nr 13: «Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem».

Klima- og energiplanlegging

Høringsutkastet omfatter ikke revidering av de eksisterende retningslinjene for klima- og energiplanlegging. Vi ønsker likevel å nevne at basert på vår erfaring fra arbeid med mange kommuner er at deres energi- og klimaplaner i altfor liten grad blir brukt for å redusere lokale klimagassutslipp og energibruk. Energi- og klimaplanen blir i mange tilfeller et «sovende» dokument som i liten grad gjenspeiles i øvrige planer til kommunen. Vi ser et stort potensiale for utslippsreduksjon og bedre ressursbruk som ikke blir realisert. Temaet er komplekst og vi tror at det generelt sett er behov for å synliggjøre den rollen som kommunene kan ha for å oppnå de nasjonale målene om reduksjon av klimagassutslipp. Å legge til rette for dette arbeidet ved å forbedre tilgjengelig utslippsstatistikk og utarbeide bedre verktøy for å estimere effekter av lokale tiltak, vil være viktige tiltak som bør gjøres på nasjonalt nivå.

1 (3)

Sweco
Dronningens gt 52/54

NO-8509 Narvik,
Telefon +47 76 96 56 80

www.sweco.no

Sweco Norge AS
Org.nr: 967032271
Hovedkontor: Oslo

Mikael af Ekenstam

Mobil +47 906 30 082
mikael.af.ekenstam@sweco.no

Klimatilpasning

Kapittel 4

Sweco foreslår at siste setning endres til:

*Med bistand fra fylkeskommunen, Fylkesmannen og andre statlige organer på regionalt nivå, vil nasjonale organer tilrettelegge kunnskapen for bruk i planlegging, og gjøre den tilgjengelig for **alle** aktuelle brukere.*

Kapittel 4.1

Høringsutkastet beskriver sammenhengen mellom planprosess og beslutningsgrunnlag, blant annet klimaframskrivninger. **Sweco foreslår** at følgende setning beskrives bedre, for å unngå misforståelser:

*Når konsekvensene av klimaendringene vurderes, skal **høye** alternativer fra nasjonale klimaframskrivninger legges til grunn.*

Høringsutkastet belyser kommunenes og fylkeskommunenes roller i lokalt og regionalt klimatilpasningsarbeid. Den beskriver også hvordan klimatilpasning skal ivaretas innenfor eksisterende planstrategi. Basert på Swecos erfaringer fra arbeid med kommuner og andre utviklere av planer ser vi at klimatilpasning som regel blir et tema i forbindelse med planarbeid. For eksempel utløser ofte NVEs aktsomhets- og faresonekart for flom og skred behov for mer detaljerte vurderinger. Høringsutkastet spesifiserer at kommuneplanens samfunns- og arealdel skal ivareta hensynet til et klima i endring samt at fylkeskommunen i sine regionale planer bør legge til rette for klimatilpasning.

Sweco mener at høringsutkastet i for liten grad legger til rette for et lokalt og regionalt arbeid med klimatilpasning basert på et helhetlig perspektiv. Vi mener at temaet er så pass kritisk (siden det allerede fører til svært store samfunnskostnader årlig) at det bør stilles krav til utarbeidelse av egne handlingsplaner for dette på lokalt eller regionalt nivå. I Danmark har man for eksempel valgt å stille krav om handlingsplan for klimatilpasning på kommunenivå, koblet til kommuneplanen. I Sverige er det utarbeidet regionale handlingsplaner for klimatilpasning, av Länsstyrelserna (tilsvarende fylkeskommunene), i tillegg til at kommunene har ansvar for å følge opp temaet i sin planstrategi. Siden det i Norge er utarbeidet fylkesvise klimaprofiler kan det virke som at det er mest hensiktsmessig å stille krav til fylkeskommunene om handlingsplan for klimatilpasning. Samtidig er det nødvendig med større bevisstgjøring på temaet i kommunene, der man på en bedre måte synliggjør kommunens rolle hva gjelder å stille krav både til egne og andres planer.

Figur 1: Planstrategi i Danmark, for å ivareta klimatilpasning.

Høringsutkastet belyser også hvordan naturbaserte løsninger skal være en del av arbeidet med klimatilpasning. Basert på Swecos arbeid med naturbaserte løsninger ser vi at de ofte kan gi tilleggssnytte til samfunnet men at kjennskapen til de ofte ikke er stor nok. **Sweco mener** derfor at kravet til vurdering av naturbaserte løsninger bør skjerpes inn ved at nest siste setning i høringsutkastets punkt 4 endres til (kursivert tekst):

Naturbaserte løsninger skal vurderes, herunder:

- *løsninger som bruker eller restaurerer eksisterende naturtyper og økosystemer*
- *løsninger som baserer seg på bruk av natur (semi-naturlige løsninger)*
- *løsninger som oftest kategoriseres under blågrønn infrastruktur, og som i større grad kan involvere «naturhermende» løsninger, for eksempel konstruksjon av overvannsdammer, grøfter, osv.*

For øvrig ser vi frem til endelig versjon av disse planretningslinjene.

Med vennlig hilsen

Sweco Norge AS

Mikael af Ekenstam
Fagsjef bærekraftige løsninger

Kristine Månsson
Fagsjef regulering